

Dosarul nr.3ra-1172/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: R.Chistruga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A.Gheorghieș, E.Bejenaru, A.Toderaș)

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Alexandr Boreț împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia cu privire la obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 4 martie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 10 decembrie 2018 Alexandr Boreț a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia cu privire la obligarea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 22 noiembrie 2018 s-a adresat cu o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Drochia privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, la care a anexat și prezentat certificatul nr. 14371 din 19 noiembrie 2018 eliberat în temeiul dosarului personal ținut de MAI și care confirma o vechime totală în muncă a dânsului de 25 ani, 3 luni și 21 zile.

Prin răspunsul din 28 noiembrie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia a fost refuzat în admiterea cererii, pe motiv că stagiul total al reclamantului confirmat la moment este de 16 ani, 6 luni 19 zile. Aceasta deoarece activitatea în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și de ținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu se raportează la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Considerând că îi este lezat dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția RM, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției RM, reclamantul Alexandr Boreț s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcîtând de a recunoaște ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia din 28 noiembrie 2018 de stabilire a pensiei pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, de a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i stabili prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și de a încasa din contul pârâților în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu depunerea și examinarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 4 martie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Boreț a fost admisă, fiind recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia din 28 noiembrie 2018 de a-i stabili lui Alexandr Boreț pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i stabili prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Drochia în beneficiul lui Alexandr Boreț pensie pentru vechimea în muncă în condițiile art. 13 pct. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Prin decizia din 9 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 4 martie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că dreptul lui Alexandr Boreț de solicitare a stabilirii vechimii în muncă este recunoscut de Hotărîrea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Respectiv, în speță au fost întrunite condițiile necesare pentru a-i calcula lui Alexandr Boreț două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada în care a activat în cadrul organelor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în serviciul indicat, motiv pentru care acțiunea a fost considerată întemeiată și admisă în sensul declarat.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 9 august 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale le-a contestat cu recurs, solcîtând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești contestate ce

constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că acțiunea urma a fi respinsă, deoarece activitatea în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și de ținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie nu se raportează la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii.

Prin referința depusă la 9 septembrie 2019, Alexandr Boreț a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea

deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 9 iulie 2019 (f.d.70). Respectiv, recursul depus la 9 august 2019 (f.d.85) este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu